मुक्तस्वाध्यायपीठम्

(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (साहित्य) - प्रथमपत्रम्

प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-2023

पत्रम् .... विषयः - ....

अध्येतुः नाम .... पञ्जीकरणसंख्या.................................

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः ....

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः ....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम - ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः - ....

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः - ....

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 x 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 x 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 x 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः ....

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः ....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् ....

दिनाङ्कः ....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु । शुभकामनाः ।।

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः ....

© मुक्तस्वाध्यायपीठम्, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय्, नवदेहली, 2022 - 2023

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (साहित्यम्) - प्रथमपत्रम्

पूर्णाङ्काः-100

विषयः - अभिज्ञानशाकुन्तलम् (70 अङ्काः), लौकिकसंस्कृतसाहित्येतिहासः (30 अङ्काः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः — अङ्काः - 02 x 20 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. कालिदासेन कति रूपकाणि रचितानि?
2. स्रष्टुः आद्या सृष्टिः का?
3. शाखिनः कैः धौतमूलाः आसन्?
4. शकुन्तलायाः वास्तविकः पिता कः?
5. अभिज्ञानशाकुन्तलम् कस्य ग्रन्थस्याधारेण विरचितम्?
6. मृगानुसारी दुष्यन्तः कीदृशः प्रतीयते स्म?
7. प्रजागरकृशः कः लक्ष्यते?
8. दुष्यन्तस्य कुलस्य प्रतिष्ठे के स्तः?
9. प्रार्थितार्थसिद्धयः कीदृश्यः भवन्ति?
10. 'अरण्यौकसः' इत्यस्य कोऽर्थः?
11. हंसपदिका कस्य व्याजेन दुष्यन्ताय उपालम्भं ददाति?
12. षष्ठांशवृत्तेः धर्मः कः?
13. सानुमती किमर्थम् अप्सरातीर्थे नियुक्ता अस्ति?
14. चित्रफलके दुष्यन्तेन लिखितायाः नद्याः नाम किम्?
15. रामायणं कस्मिन् छन्दसि अस्ति?
16. जाम्बवतीजयस्य रचयिता कः?
17. जैनकाव्यपरम्परायाम् आदिमं महाकाव्यं किम्?

© मुक्तस्वाध्यायपीठम्, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय्, नवदेहली, 2022 - 2023

18. कुमारसम्भवस्य नायकः कः?

19. कालिदासस्य प्रसिद्धिः कुत्र?

20. किरातार्जुनीयस्य उपजीव्यं किम्?

21. सामवेदात् किं गृह्यते?

22. 'कृतं भवता निर्मक्षिकम्' इत्यस्य आशयः कः?

23. मृगशावैः सममेधितो जनः कः?

24. पञ्चशरः कस्य नामास्ति?

25. पौरवाणां ललामभूतः कः?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः **अङ्काः- 08 x 05 = 40**

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. "सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणन्तः करणप्रवृत्तयः" इत्यस्य आशयः स्पष्टीकुरुत।

2. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नान्दीं विलिख्य तस्यार्थं विशदयत।

3. शकुन्तलायाः रूपलावण्यस्य वर्णनं क्रियताम्?

4. "ययातेरिव शर्मिष्ठा भर्तुर्बहुमता भव।
सुतं त्वमपि सम्राजं सेव पूरुमवाप्नुहि।" इति पद्यस्य व्याख्यां करोतु।

5. बाणभट्टस्य परिचयं लिखत।

6. 'उपमा कालिदासस्य' उक्तिरियं साधयत।

7. ग्रीवाभङ्गाभिराममित्यादिपद्यं विलिख्य सप्रसङ्गं व्याख्यात।

8. महाभारतस्य परिचयं प्रयच्छत।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ **अङ्काः - 10 x 02 = 20**

निर्देशः - **अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।**

Note : This section contains Three questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. नाटकस्वरूपं विलिखत।

अथवा

रामायणस्य वैशिष्ट्यं निरूपयत।

© मुक्तस्वाध्यायपीठम्, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय्, नवदेहली, 2022 - 2023

2. ‘तत्र श्लोकचतुष्टयमिति’ विस्तरेण निरूपयत।

3. अभिज्ञाने प्रकृतिचित्रणं वर्णयत।

❀ ❀ ❀

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
स्वाध्यायान्मा प्रमदः
राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नवदेहली